

Dobové dokumenty

1898–1988

Inventář

Název archivu:	Národní filmový archiv, Praha
Název archivní pomůcky:	Dobové dokumenty
Časový rozsah pomůcky:	1898–1988
Druh archivní pomůcky:	Inventář
Číslo evidenčního listu NAD:	171
Evidenční číslo pomůcky:	40
Jméno zpracovatele:	Malinová Helena
Místo a rok vyhotovení archivní pomůcky:	Hradištko pod Medníkem, 2002

INVENTÁŘ (řazeno chronologicky)

(Všechna jména psaná verzálkami viz též v přílož. jmenném rejstříku.)

inv. č.	obsah	počet kusů	časový rozsah	karton č.
1	Vstupenka na Výstavu architektury a inženýrství – Kinematograf	1	1898	1
2	Zápis c. k. ministerstva vnitra č. 41301-11 ze dne 29. 11. 1911 obsahující zamítnutí odvolání proti neudělení kinematograf. licence J. KITLIČKOVI, 3 s. – rkp i stroj., v němčině – fotokopie	1	1911	1
3	Protokol c. k. ministerstva vnitra č. 40.099 ze dne 4. 11. 1912 (Kinematografické divadlo u Bílé labutě Na Poříčí – odepření licence R. BALÁŠOVI, M. CANTOROVI, E. FISCHEROVI a V. Vejčíkovi), 2 s. – strojopis s rkp vpisky, v němčině – fotokopie	1	1912	1
4	Žádost O. HELLERA o povolení složit kinooperátor. zkoušku před dosažením 18. roku věku, podaná na c. k. ministerstvo vnitra, 3 s. – rkp i stroj., v němčině – fotokopie	1	1913	1
5	Pamětní spis Spolku čes. majitelů kinematografů v král. Českém se sídlem v Praze (Lucerna), podaný vysokému c. k. min. vnitra a vys. c. k. min. veřejných prací (líčí situaci českých biografů, stálých i kočovných, ve městě i na venkově, a vznáší připomínky a přání ohl. koncesí, cenzury, předpisů aj.), 4 s., tisk – fotokopie	1	[1913]	1
6	Žádost film. společnosti <i>Kinema</i> o vydání kinematograf. licence pravděp. pro kino v paláci České banky na Václ. nám. ¹ ze dne 19. 8. 1913 a její zamítnutí ministerstvem vnitra – protokol č. 31938-13 ze 6. 9. 1913 – fotokopie, 2 s. – rukopis, 3 s. – strojopis s rkp vpisky, 1 s. nenavazující, neukončená, ale týkající se stejné problematiky – stroj. s rkp vpisky, vše v němčině	3	1913	1
7	Dopis Spolku českých majitelů kinematografů ze dne 12. 6. 1914 (podepsán předseda Richard BALÁŠ) vysokému c. k. ministerstvu vnitra ve Vídni (s odvoláním na pamětní spis z r. 1913 /viz též/ znovu upozorňuje na špatnou situaci čes. kinematograf. divadel, žádá zamezit vydávání licencí novým žadatelům, odvolat zákaz podávání nápojů v zahradních kinematografech, uvádí námítky proti centralizaci			

¹ Rukopisný německý text je těžko rozluštitelný.

	film. cenzury pouze ve Vídni), 8 s., strojopis – fotokopie	1	1914	1
8	Protokol c. k. min. vnitra č. 25871 z 27. 4. 1915 obsahující vyjádření k podnětům z pamětního spisu Spolku českých majitelů kinematografů z r. 1913 a z jeho dalšího dopisu z 12. 6. 1914 (oba dokumenty viz též), 5 s. – strojopis s rkp vpisky, v němčině – fotokopie	1	1915	1
9	Dopis Ústř. spolku českých žen ve Vídni c. k. min. vnitra ve Vídni (návrhy na ochranu mládeže proti zhoubnému vlivu biografických představení), 3 s., rukopis – fotokopie	1	1915	1
10	Povolení policejního ředitelství pro Leo VYMLÁTILA na fotografování příjezdu prezidenta Masaryka ve dnech 21.–23. 12. 1918, 1 s. – rukopis	1	1918	1
11	Fotografie účastníků I. sjezdu majitelů kinematografů republiky Českoslov. v Praze dne 26.–27. 2. 1919	1	1919	1
12	Zpravodaj Spolku českých majitelů kinematografů – oznámení o vydávání, 2 s. – tisk + č. 1, roč. 1, 14 s. – tisk	2	1921	1
23	Výroba a dovoz filmů do ČSR v letech 1921–1929 (počet filmů s uvedením jejich délky a země původu), 10 s. – rukopisy i strojopisy, orig. + 2 kopie (z toho 1 neúplná – jen 7 s.)	3	1921–1929	1
24	Vysvědčení č. 246 pro kinematograf. přístroj vyd. zkušebním komisařem přístrojů kinematografických na Moravě + Kvitance a statut pro člena Spolku kinematograf. zaměstnanců na Moravě a ve Slezsku (nevyplněná knížka) – v němčině	1 1	1928 s.d	1 1
25	Korespondence k předání prvního zvukového filmu s českou řečí (proslov čs. konzula v USA r. 1929 na úvod amer. zvuk. filmu Rudý gentleman natoč. amer. film. spol. <i>Paramount</i>) Technickému muzeu v Praze – v češtině a angličtině + předávací dopis Čs. filmotéky	11 1	1929 1960	1 1
13	<i>Vývoj českého filmu</i> – přednáška (autor Frant. Svoboda, Roztoky), 4 s. – rukopis (papír značně poškozen)	1	1931	1

14	Karta s 38 podpisy pravděp. členů Filmového poradního sboru zřejmě po jeho reorganizaci v lednu 1937 (sdružení i zástupci Čs. filmové unie a Čs. film. společnosti) – předseda JUDr. Antonín ŠENKÝŘ a jeho zástupce inž. Zdeněk URBAN	1	[1937]	1
15	Dopis film. společnost <i>Paramount</i> dr. Kremličkovi – šéfovi Prezidia Staroměstské radnice (ohl. natáčení převozu ostatků K. H. Máchy), 1 s. – fotokopie	1	1939	1
16	Dopis Zdeňka Krále, pošt. tajemníka a dozor. úředníka v Táboře, přívržence fašistů, adres. neznámé osobě z Kulturní rady, VIII. sekce – film, s žádostí o intervenci ohl. postupu v zaměst. u pošt. úřadu, 2 s. – strojopis + příloha: dopis Z. Královi od Zájmového odboru při Ústř. sdružení Republikánské strany zemědělského a malorol. lidu v Praze – zpráva o úspěšné pomoci Rep. strany při ustavení Z. Krále dozor. úředníkem na pošt. úřadě v táboře, 1 s. – strojopis	1	1939	1
17	Dopis vrch. zem. rady v Táboře říšskému protektorovi Čech a Moravy v Praze – v příl. předkládá k prošetření anonymní udání na K. LAMAČE (viz samost. osobní fond) a jeho film <i>Půlnoční vlak</i> , 1 s. – stroj., v něm. + příloha: anonymní dopis podeps. Vlajka, adres. Polit. expozituře v Dobříši, upozorňující na politickou nespolehlivost rež. K. Lamače, uprchlého do Anglie, a jeho film <i>Půlnoční vlak</i> (De Spooktrein, něm. Geisterzug, Holandsko, 1939), 1 s. – strojopis, s ručním přípisem v němčině, obhajujícím polit. nezávadnost filmu + přípis se záhlavím Novák (podpis Feyl?) týkající se pravděp. také filmu <i>Půlnoční vlak</i> – upozorňuje, že nejsou výhrady k tématu, ale v příp. propag. chyb bude film zakázán, 1 s. – rukopis, v němčině	1	1942	1
18	Potvrzení České národní rady v Praze pro filmové reportéry Čenka ZAHRADNÍČKA (viz též samost. osobní fond), Miloše MAKOVCE, Miroslava LANGA, Jaroslava PROCHÁZKU a Františka HERMANA, že jsou oprávněni filmově zachycovat současné události (tj. Pražské povstání), 1 s., strojopis – xerox	1	1945	1
19	Rozhodnutí akčního výboru Čsl. film. společnosti o okamžitém rozvázání prac. poměru s Jaroslavem ŠULCEM, vedoucím kina <i>Alfa</i> , 1 s., strojopis – fotokopie	1	1948	1
20	Dopis neznámé moskevské školačky adres. pražskému film. studiu – vyjadřuje obdiv k filmu <i>Němá barikáda</i>			

	a lásku k celému českému národu, 2 s. – rukopis, v ruštině	1	1949	1
21	<i>Budova na rozcestí – "Jarouškovna" anebo věc doličná</i> (Třebstín) – xerox výstřížku z Rudého práva (uložen i v PC v Malešické 14)	1	1957	1
22	Dotazník k úkolu 2.5. " <i>Rozvoj obecných principů a metod publikování hist. dokumentů se zřetelem na vědeckotech. a spec. dokumentaci</i> " při vydávání film., fotograf. a zvuk. dokumentů – 3 s. a při vyd. vědeckotech. dokumentace – 2 s., rozmnož.	2	[1988] (nebo 70.léta)	1

DOBOVÉ DOKUMENTY – JMENNÝ REJSTŘÍK

BALÁŠ Richard

(*1880 – †1973), majitel kinematografické licence, ředitel *Bio Lucerna*, předseda Spolku českých kinematografů – viz též karton LICENCE a osvědčení kinematograf.

CANTOR Maxmilian

majitel stálého kinematografického divadla *Grand "Orient" Kinema*, otevřeného 25. 5. 1908 v Hyberské ul. v Praze (existovalo až do konce r. 1920, kdy bylo uzavřeno v důsledku toho, že jeho majitel neobdržel licenci na pořádání kinematograf. představení).

FISCHER Eduard

majitel stálého kina *Grand Théâtre Electrique*, které bylo otevřeno 16. 5. 1908 v div. sále *U bílé labutě* Na Poříčí. 11. 2. 1909 přesídlil biograf do suterénu dřívějšího hotelu *U císaře rakouského* rovněž Na Poříčí a změnil název na *Elite – Grand Théâtre Electrique*. Spolu s M. S. Kockem byl v r. 1909 zakladatelem Spolku pražských majitelů kin a Sekce pro Čechy, Moravu a Slezsko jako součásti Svazu majitelů kinematografů v Rakousku.

HELLER Otto

(*3. 9. 1896 Praha – †17. 2. 1970 Londýn) – film. kameraman. Za 1. svět. války působil ve vojenských film. laboratořích, po válce kameraman *Praga filmu*; po r. 1918 se seznámil s K. Lamačem a A. Ondrákovou, s nimiž vytvořil tzv. silnou trojku čes. filmu. Natáčel v celé Evropě (více než 250 filmů), vynikal interiérovou fotografií s dokonale zasvětenou scénou a portrétními snímky. K vývoji č. filmu přispěl nejen vl. kameramanskou prací, ale i výchovou kameramanů mladší generace (V. Vich, J. Stallich). Pracoval s K. Lamačem (*Chyťte ho!*, 1924; *C. a k. polní maršálek*, 1930), J. S. Kolárem (*Příchozí z temnot*, 1921; *Kříž u potoka*, 1937), M. Fričem (*Hej rup!*, 1934; *Svět patří nám*, 1937), G. Machatým (*Kreutzerova sonáta*, 1929), H. Haasem (*Bílá nemoc*, 1937). Od r. 1930 pracoval střídavě v Německu pro *Ondra-Lamač Film*, od 1938 ve Francii a od 1942 ve Velké Británii (*Richard III.*, rež. L. Olivierem, 1954) – viz též osobní fond Karel LAMAČ.

HERMAN František

filmový reportér

KITLIČKO Jan

pův. promítač, mj. u V. Ponrepa, od r. 1911 pražský zástupce vídeňské filmové půjčovny *Rády-Maller Gesellschaft m.b.H.* (proti monopolizačním záměrům této firmy se postavili pražští majitelé kin a docílili na úřadech, že Kitličkovi nebyla povolena ani jediná kinematograf. licence). V r. 1912 se osamostatnil a založil vlastní půjčovnu *Elektrafilm* na Král. Vinohradech, r. 1913 otevřel na Žižkově kino *Elektra*, r. 1931 zřídil na Václ. nám. obchod se zvuk. aparaturami *Erko*.

LAMACĀ Karel

(*27. 1. 1897 Praha – †2. 8. 1952 Hamburk), film. herec, režisér, scenárista, průkopník čs. kinematografie – viz samostatný osobní fond.

LANG Miroslav

filmový reportér

MAKOVEC Miloš

(*11. 12. 1919 Turnov, okr. Semily – † ?), film. režisér, scenárista. 1950–59 pedagog, činný na FAMU. Zpočátku působil v Krátkém filmu, od r. 1948 přešel na režii celovečerních filmů (*Případ dr. Kováře*, 1950; *Velké dobrodružství*, 1952; *Severní přístav*, 1954). Vrchol jeho tvorby tvoří film *Ztracenci* (1956). Spolupracoval s Čs. televizí. Od 70. let nenatáčí.

MARTEN Leo, vl. jm. Vymlátíl

(*1897 – †1961), herec, režisér a scenárista, 1932–1935 majitel výroby a půjčovny filmů *Accordfilm*. Filmografie:² 1919 – *Bogra* (herec), *Evin hřích* (herec), *Ohněm a mečem* (herec), *Sivooký démon* (herec), *Záhadný případ* (režie, námět, scénář, herec); 1928 – osvětový film *Z dílny lidskosti národa Komenského* vyrobený pro výstavu soudobé kultury uspořádanou v Brně u příležitosti 10.výročí samostatnosti Československé republiky – spolu se Svatoplukem Innemannem; 1929 – *Džungle velkoměsta* (režie, námět, scénář), *Horské volání S.O.S* (režie); 1930 – *Černé oči, proč pláčete...?* (režie, scénář), *Opeřené stíny* (režie), *Utrpení šedé sestry – Die graue Schwester* (režie); 1931 – *Ze soboty na neděli* (herec); 1932 – *Růžové kombiné* (režie, scénář, střih); 1933 – *Diagnosa X* (režie); *Mámino srdce* (výroba); 1934 – *Pozdní máj* (režie); *Za řádovými dveřmi* (režie).

PROCHÁZKA Jaroslav

filmový reportér

ŠENKÝŘ Antonín JUDr.

předseda Filmového poradního sboru (do funkce jmenován 23. 1. 1937), od 7. 9. 1939 předseda Filmového ústředí

ŠULC Jaroslav

vedoucí kina *Alfa* do r. 1948

URBAN Zdeněk, inž.

zástupce předsedy Filmového poradního sboru JUDr. Antonína ŠENKÝŘE (do funkce jmenován 23. 1. 1937), člen čl. delegace na Mezinárodním filmovém kongresu v Paříži 7.–12. 7. 1937, člen exportní komise pro mezinárodní styky ustavené 2. 9. 1937 při Filmovém studiu, od 1. 11. 1937 přednosta film. odd. obchodní sekce ministerstva průmyslu, obchodu a živnosti, od 7. 9. 1939 nám. předsedy Filmového ústředí dr. Ant. ŠENKÝŘE.

VYMLÁTIL Leo – viz MARTEN LEO

² Český hraný film I 1898-1930, NFA 1995; Český hraný film II 1930-1945, NFA 1998; Štábla Zdeněk: Data a fakta z dějin čs. kinematografie 1896-1945, Čs. film. ústav 1988-90

ZAHRADNÍČEK Čeněk

(*1. 4. 1900 Praha – † 12. 11. 1989 Praha), kameraman, film. dokumentarista.

Začínal ve 30. letech jako amatér s V. Šmejkalem (*Atom věčnosti*, 1934; *Ruce v úterý*, 1934; *Příběh vojáka*, 1934). R. 1937 se profesionalizoval, stal se kameramanem *Aktuality*. Za 2. světové války točil i v Lidicích (spolu s Janem Kučerou), zachytil Pražské povstání. Po r. 1948 musel z polit. důvodů od filmu odejít, nadále se věnoval amatérské tvorbě.

Viz též samostatný osobní fond.

Název archivní pomůcky:	Dobové dokumenty
Časový rozsah pomůcky:	1898–1988
Počet evidenčních jednotek:	1 karton
Počet inventárních jednotek:	25
Rozsah zpřístupněných archiválií:	0,12 bm
Stav ke dni:	6. 1. 2005 ³
Archivní sbírku zpracovala:	Malinová Helena
Pomůcku sestavila:	Malinová Helena
Počet stran:	10
Číslo jednací:	.....
Pomůcku schválil:	.....
	Datum
	Vladimír Opěla ředitel NFA

---

³ Inventář vyhotoven 10. dubna 2002, doplněn 18. března 2003 a 6. ledna 2005.

Nově vymezené a revidované evidenční jednotky při GI 2012–2013

Název sbírky: **Dobové dokumenty**

Datum provedení Generální inventury NAD: 26. 7. 2013

	<i>počet (ks)</i>	<i>inv.č.⁴</i>	<i>Uložení (kart.)</i>	<i>poznámky</i>
Kartony				
Kartony	1			
Fotografické archiválie				
Fotografie papír. podl.	1	11	1	

Ověřená metráž: 0,12 bm

Vyhotovil: Marcela Kalašová

---

⁴ Inventární číslo a údaje o uložení jsou uvedeny pouze u nově vykázaných dílčích evidenčních jednotek. Údaje v kulatých závorkách za inventárními čísly znamenají počet kusů dílčí evidenční jednotky v daném inventárním čísle. V případě jednoho kusu se údaj „(1)“ neuvádí.